

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy IV

Ocena celująca

Uczeń:

- Samodzielnie rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności
- Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem w mowie i piśmie
- Tworzy wypowiedzi pisemne zgodne z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym
- Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi
- Wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze, analizie i tworzeniu wypowiedzi
- Interpretuje głosowo utwory poetyckie
- Odznacza się dojrzałością i samodzielnością sądów
- Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach (sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych), gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje
- Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację działań
- Aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych
- Z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim
- Wzorowo wykonuje zadania domowe i prace dodatkowe

Ocena bardzo dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: bardzo dobrze zna treść wszystkich lektur obowiązkowych; bez trudu i trafnie omawia elementy świata przedstawionego; wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji; rozpoznaje czytany utwór jako baśń/ legendę/ bajkę/ opowiadanie i wskazuje cechy gatunkowe; zna i rozpoznaje w tekście: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienie; sprawnie rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź: strofę, wers, liczbę sylab w wersie, rym, refren; swobodnie opowiada o wydarzeniach fabuły, ustala kolejność wydarzeń, rozumie ich wzajemną zależność; odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcje w utworze; w utworach charakteryzuje: podmiot liryczny/narratora, bohaterów; wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych;</p>	<p>Uczeń: sprawnie rozpoznaje części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik i określa ich funkcję w tekście; bezbłędnie rozróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; dostrzega rolę czasownika w wypowiedzeniu; sprawnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju odpowiednio do części mowy; stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, rozumie ich rolę i używa w odpowiednich kontekstach; nazywa części zdania: podmiot, orzeczenie, określenia oraz rozpoznaje ich funkcje składniowe; sprawnie rozpoznaje typy wypowiedzeń: oznajmujące, pytające, rozkazujące – rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce</p>	<p>Uczeń: aktywnie uczestniczy w rozmowie na podany temat; tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosuje odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów; dokonuje selekcji informacji; bardzo sprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia; sprawnie tworzy plan wydarzeń; tworzy opowiadania związane z treścią utworu lub na podstawie ilustracji; doskonale wygłasza tekst z pamięci: ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem;</p>	<p>Uczeń: systematycznie doskonali ciche i głośne czytanie; korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości; z ciekawością poznaje życie kulturalne swojego regionu; rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami.</p>

<p>sprawnie określa tematykę i problematykę utworu; bezbłędnie rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową; dokładnie nazywa wrażenia, jakie wywiera na nim tekst; sprawnie objaśnia znaczenia dosłowne w tekstach; przedstawia własne rozumienie utworu oraz własny sąd o postaciach, wydarzeniach i go uzasadnia; trafnie wskazuje wartości w utworze i wartości ważne dla bohatera; sprawnie odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych; bardzo dobrze charakteryzuje komiks, wskazuje jego charakterystyczne cechy; samodzielnie wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny; dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstu; świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle programy telewizyjne, audycje.</p>	<p>językowej; przekształca konstrukcje składniowe (zdanie pojedyncze, złożone, równoważnik zdania); dostosowuje sposób wyrażania się do celu wypowiedzi; rozumie funkcje synonimów w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach; samodzielnie identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi, trafnie określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi; doskonale rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba zawsze pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje odpowiednie zasady pisowni; poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania i wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.</p>		
--	--	--	--

Ocena dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <p>zna treść wszystkich lektur obowiązkowych;</p> <p>wskazuje elementy świata przedstawionego;</p> <p>wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji;</p> <p>rozpoznaje czytany utwór jako baśń/ legendę/ bajkę/ opowiadanie i wskazuje cechy gatunkowe;</p> <p>zna i rozpoznaje w tekście: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienie;</p> <p>rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź: strofę, wers, liczbę sylab w wersie, rym, refren;</p> <p>opowiada o wydarzeniach fabuły, ustala kolejność wydarzeń, rozumie ich wzajemną zależność;</p> <p>przeważnie odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcje w utworze;</p> <p>w utworach charakteryzuje: podmiot liryczny/narratora, bohaterów;</p> <p>wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych;</p>	<p>Uczeń:</p> <p>rozpoznaje części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik i określa ich funkcję w tekście;</p> <p>potrafi rozróżnić części mowy odmienne od nieodmiennych;</p> <p>najczęściej dostrzega rolę czasownika w wypowiedzeniu;</p> <p>rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju odpowiednio do części mowy;</p> <p>na ogół stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;</p> <p>poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, rozumie ich rolę i używa w odpowiednich kontekstach;</p> <p>przeważnie nazywa części zdania: podmiot, orzeczenie, określenia oraz rozpoznaje ich funkcje składniowe;</p> <p>rozpoznaje w tekście większość typów wypowiedzeń: oznajmujące, pytające, rozkazujące – rozumie ich</p>	<p>Uczeń:</p> <p>stara się uczestniczyć w rozmowie na podany temat;</p> <p>tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosuje – najczęściej właściwie - odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny;</p> <p>rozumie rolę akapitów;</p> <p>dokonuje selekcji informacji;</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia;</p> <p>tworzy plan wydarzeń;</p> <p>tworzy opowiadania związane z treścią utworu lub na podstawie ilustracji;</p> <p>wygłasza tekst z pamięci: ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem;</p>	<p>Uczeń:</p> <p>doskonali ciche i głośne czytanie;</p> <p>na ogół korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach;</p> <p>gromadzi wiadomości;</p> <p>selekcjonuje informacje;</p> <p>rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi</p>

<p>najczęściej potrafi określić tematykę i problematykę utworu; najczęściej potrafi rozróżnić narrację pierwszoosobową i trzecioosobową; nazywa wrażenia, jakie wywiera na nim tekst; objaśnia znaczenia dosłowne w tekstach; przedstawia własne rozumienie utworu oraz własny sąd o postaciach, wydarzeniach i stara się go uzasadnić; wskazuje wartości w utworze i wartości ważne dla bohatera; odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych; charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje jego charakterystyczne cechy; wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny; potrafi odnieść treści tekstów kultury do własnego doświadczenia</p>	<p>funkcje i stosuje w praktyce językowej; najczęściej poprawnie przekształca konstrukcje składniowe (zdanie pojedyncze, złożone, równoważnik zdania); dostosowuje sposób wyrażania się do celu wypowiedzi; rozpoznaje synonimy i rozumie ich funkcję w tekście; identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi, najczęściej rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji; rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje odpowiednie zasady pisowni; najczęściej poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania i wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.</p>		
--	---	--	--

Ocena dostateczna

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <p>zna treść lektur obowiązkowych; zazwyczaj poprawnie omawia elementy świata przedstawionego; wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji;</p> <p>najczęściej poprawnie rozpoznaje czytany utwór jako baśń/ legendę/ bajkę/ opowiadanie i wskazuje cechy gatunkowe;</p> <p>zna i zazwyczaj rozpoznaje w tekście: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienie; przy pomocy nauczyciela rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź: strofę, wers, liczbę sylab w wersie, rym, refren; opowiada o wydarzeniach fabuły; przeważnie odróżnia dialog od monologu;</p> <p>w utworach wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych; najczęściej potrafi określić tematykę utworu;</p> <p>na ogół potrafi przedstawić własne rozumienie utworu i je uzasadnia; odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Zazwyczaj rozpoznaje części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik i określa ich funkcję w tekście;</p> <p>potrafi rozróżnić części mowy odmienne od nieodmiennych (łatwiejsze przykłady);</p> <p>na ogół rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju odpowiednio do części mowy;</p> <p>na ogół stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;</p> <p>najczęściej poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki;</p> <p>na ogół nazywa części zdania: podmiot, orzeczenie, określenia;</p> <p>najczęściej rozpoznaje w tekście większość typów wypowiedzeń: oznajmujące, pytające, rozkazujące – i stosuje w praktyce językowej;</p> <p>stara się poprawnie przekształcać konstrukcje składniowe (zdanie pojedyncze, złożone, równoważnik zdania);</p>	<p>Uczeń:</p> <p>stara się uczestniczyć w rozmowie na podany temat;</p> <p>zna zasady budowania akapitów; stara się poprawnie tworzyć spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia;</p> <p>tworzy plan wydarzeń;</p> <p>z reguły chętnie opowiada o przeczytanych tekstach;</p> <p>tworzy opowiadania związane z treścią utworu lub na podstawie ilustracji.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>doskonali ciche i głośne czytanie; z pomocą nauczyciela korzysta ze słowników.</p>

<p>drugorzędnych; charakteryzuje komiks jako tekst kultury.</p>	<p>zazwyczaj identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi, często rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji; rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje odpowiednie zasady pisowni; najczęściej poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania i wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka; samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela</p>		
---	---	--	--

Ocena dopuszczająca

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: z pomocą nauczyciela omawia elementy świata przedstawionego; z pomocą nauczyciela rozpoznaje utwór jako baśń/ legendę/ bajkę/ opowiadanie; z pomocą nauczyciela odróżnia dialog od monologu; stara się określić temat i główną</p>	<p>Uczeń: z pomocą nauczyciela rozróżnia części mowy i części zdania; stara się stosować poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych (łatwe przykłady); podejmuje starania, by identyfikować nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;</p>	<p>Uczeń: stara się uczestniczyć w rozmowie na dany temat; z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach: dialog, opowiadanie, opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia;</p>	<p>Uczeń: zachęcony przez nauczyciela doskonali ciche i głośne czytanie; z pomocą nauczyciela korzysta ze słowników.</p>

<p>myśl tekstu; czasem dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie)</p>	<p>z pomocą nauczyciela rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji; zna pojęcia: głoska, litera, sylaba; dokłada starań, by poprawnie używać znaków interpunkcyjnych.</p>		
---	---	--	--

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadania o elementarnym stopniu trudności
- Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania
- Nie stosuje poprawnych form gramatycznych wyrazów odmiennych
- Nie dostrzega cech zróżnicowania języka. W wypowiedziach pisemnych nie stosuje zasad ortograficznych i interpunkcyjnych
- Nie bierze udziału w rozmowach na dany temat
- Nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela. Zaniedbuje wykonywania zadań domowych